

ชื่อวิทยานิพนธ์ การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของครอบครัวสมาชิกใน
ชนบท อำเภอลำปาง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ผู้วิจัย นางถาวรมาศ บุตรราช ปริญญา คหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (การพัฒนาครอบครัวและสังคม)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร. สมเดช สิริพิงศ์พิทยา (2) รองศาสตราจารย์สุจิตรา หังสพฤกษ์

(3) รองศาสตราจารย์สมบัติ พันธุวิเศษณ์ ปีการศึกษา 2549

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยด้านครอบครัวของสมาชิก
กองทุน หมู่บ้านในชนบทอำเภอลำปาง จังหวัดนครศรีธรรมราช (2) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของครอบครัว
สมาชิกในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน (3) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน
ตามปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยด้านครอบครัว (4) ศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของการมีส่วนร่วมใน
การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านของครอบครัวสมาชิกในชนบทอำเภอลำปาง จังหวัดนครศรีธรรมราช

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครอบครัวสมาชิกกองทุนหมู่บ้านในชนบทอำเภอลำปาง จังหวัดนครศรีธรรมราช
จำนวน 368 ครอบครัว ซึ่งได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือวิจัยที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์ สถิติที่
ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐาน
ด้วยการทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า (1) กลุ่มตัวอย่างเป็นชาย ร้อยละ 59.0 มีอายุอยู่ระหว่าง 41-50 ปี ร้อยละ 36.1 มี
การศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 41.0 มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 80.4 มีอาชีพหลักเป็นเกษตรกร ร้อยละ 75.5
มีการรับรู้ถึงคุณค่าของกองทุนอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 49.2 และส่วนใหญ่เป็นสมาชิกทั่วไป ร้อยละ 74.7
ครอบครัวสมาชิกกองทุนหมู่บ้านเป็นครอบครัวเดี่ยว ร้อยละ 77.7 อาศัยอยู่ในหมู่บ้านมากกว่า 10 ปี ร้อยละ 93.2
มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 1-4 คน ร้อยละ 68.5 มีภาระการเลี้ยงดูในครอบครัว ร้อยละ 72.0 และมีรายได้ของ
ครอบครัวต่อเดือนมากกว่า 10,000 บาท ร้อยละ 69.0 (2) ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกองทุน
หมู่บ้านของครอบครัวสมาชิกในชนบทโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งจำแนกเป็นระดับการมีส่วนร่วมใน
5 กิจกรรม คือ การแลกเปลี่ยนข้อมูล การปฏิบัติ และการรับผลประโยชน์อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการมีส่วน
ร่วมในกิจกรรมการตัดสินใจและการประเมินผล อยู่ในระดับน้อย (3) ปัจจัยส่วนบุคคล 2 ปัจจัยที่มีความแตกต่าง
กันในทุกกิจกรรมของการมีส่วนร่วมที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 คือ การรับรู้ถึงคุณค่าของกองทุนหมู่บ้านและ
สถานภาพการเป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและอีก 3 ปัจจัยที่มีความแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ใน
บางกิจกรรมของการมีส่วนร่วม คือ เพศ มีความแตกต่างกันในบางกิจกรรมของการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์
ระดับการศึกษาและอาชีพหลักมีความแตกต่างกันในกิจกรรมการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ส่วนปัจจัยด้าน
ครอบครัว 5 ปัจจัย พบว่ามีเพียง 2 ปัจจัยคือภาระการเลี้ยงดูในครอบครัวและรายได้ของครอบครัวมีความแตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในบางกิจกรรมของการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติและการรับผลประโยชน์
(4) ปัญหาอุปสรรคของการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน คือ ขาดการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงใน
กิจกรรมการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน สำหรับข้อเสนอแนะ คือ คณะกรรมการบริหารกองทุนหมู่บ้านควรเปิด
โอกาสให้สมาชิกเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมการบริหารจัดการทุกกิจกรรมอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียมกัน
คำสำคัญ การมีส่วนร่วม การบริหารจัดการ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

Thesis title: Participation in Management of the village and Urban Community Fund by Members' Families in Rural Areas of Chawang District, Nakhon Si Thammarat Province

Researcher: Mrs. Thawonmas Butaraj; **Degree:** Master of Home Economics (Family and Social Development);

Thesis advisors: (1) Dr. Somdech Sittipongpittaya, Associate Professor; (2) Mrs. Sujitra Hungsapruk, Associate Professor; (3) Mr. Sombat Pantavisid, Associate Professor; **Academic year:** 2006

ABSTRACT

The objectives of this research were: (1) to study personal and family factors of the Village and Urban Community Fund members' families in the rural areas of Chawang district, Nakhon Si Thammarat Province; (2) to study the participation level of members' families in the management of the Village and Urban Community Fund; (3) to compare the participation in management of the Village and Urban Community Fund according to members' families personal and families factors; and (4) to study problems and obstacles in management of the Village and Urban Community Fund and offer suggestions to solve them.

The samples were 368 representatives from the Village and Urban Community Fund members' families in the rural areas of Chawang district, Nakhon Si Thammarat Province, who were randomly selected by the multi-stages sampling techniques. The interview questionnaire was used for data collection. Statistics used for data analysis were frequency, percentage, means, standard deviation, t-test and one-way ANOVA.

The findings were as follows: (1) the majority of the sample were male (59.0%), aged between 41-50 years (36.1%), had primary education (41.0%), were married (80.4%), were farmers (75.5%), perceived the value of Village and Urban Community Fund at the moderate level (49.2%), were general members (74.7%), were from nuclear families (77.7%), had been living in the village more than 10 years (93.2%), had 1-4 members in the family (68.5%), had the burden in taking care of the family (72.0%), had average monthly income more than 10,000 baht (69.0%), (2) overall, the participation in the management of the Village and Urban Community Fund of members' families was at the moderate level in 5 aspects; while the participation in information exchange, practices, and benefits received were at the moderate level, the participation in decision-making and evaluation were at the low level; (3) two personal factors which were different in the management of the Village and Urban Community Fund in every activity at the .05 level of statistical significance were the perceived value of the Village and Urban Community Fund and the status of being members. The other 3 factors which were different at the .05 level of statistical significance in participating in some activities were sex which was different in participating in receiving benefits activities, education level and main occupation which were different in participating in practical activities. It was found that among 5 family factors, there were only 2 factors; namely, the burden in taking care of the family and family's income, which were different in the participating in some receiving benefits activities at the .05 level of statistical significance, and (4) the important problem and obstacle found in this study was the lack of participation in the Village and Urban Community Fund's management activities and it was recommended that the Village and Urban Community Fund Management Committee offer opportunities for the members to participate in the Village and Urban Community Fund management activities equality and equitably

Keywords: Participation, Management, The Village and Urban Community Fund.